

1817.]

[No. 40.]

Bataviasche

Courant.

ZATURDAG, den 4den OCTOBER, 1817.

BATAVIA.

ZATURDAG, den 4den OCTOBER, 1817.

AANSTELLINGEN.

INE Excellentie den Heere Secretaris Staat, Gouverneur Generaal van Nederlands Indië, heeft bij onderscheidene uitnemen de navolgende benoemingen en plaatsingen gedaan, als:

Bij het 5de Regiment Infanterie, tot kommandant van hetzelfde, den 2de kolonel van het 1ste bataillon Bisschop, en in deszelfs plaats den luitenant-kolonel Richemont, van het 3ste bataillon.

Tot luitenant-kolonel van het 2de bataillon, luitenant-kolonel Keer, van het 24ste bataillon infanterie.

Tot 1ste luitenant, den 1ste luitenant de er, van het 19de bataillon.

Bij het 19de bataillon, tot majoor Muntinghe, van het 23ste bataillon plaats van den majoor Amelung, en den in Holakuhler von Harlac, van het 26ste bataillon.

Tot 1ste luitenant en officier van kleding en wapening, den 2de luitenant en officier van wapening van het zelfde bataillon Vernet.

Bij het 20ste bataillon, tot 2de luitenant en officier van kleding en wapening, den 2de luitenant Wilcke, van het 1ste bataillon, 5de regiment infanterie.

Tot 2de luitenant-adjudant Leonhardij, den 2de luitenant Coffinet, den 1ste luitenant Elsbroek, tot 2de luitenant Le Fevre, Piette en Pool van het 26ste bataillon.

Bij het 21ste bataillon, tot 2de luitenant en officier van kleding en wapening, den 2de luitenant Koller, van het 26ste bataillon.

Bij het 22ste bataillon, tot 1ste luitenant en officier van kleding en wapening, den 1ste luitenant Rick, van het 26ste bataillon.

Tot 1ste luitenant Kalberg, van het 26ste bataillon.

Bij het 23ste bataillon, tot majoor Döring, van het 26ste bataillon.

Tot 1ste luitenant en officier van kleding en wapening, den 1ste luitenant Gelderman, van het 26ste bataillon.

Tot kapiteins Seppel en Nendel.

Tot 1ste luitenant van der Breggen Paauw, en den 2de luitenant Kionker, alle van het 26ste bataillon.

Bij het 24ste bataillon, tot luitenant-kolonel, den majoor Amelung, van het 19de bataillon.

Tot 1ste luitenant en officier van kleding en wapening, den 1ste luitenant van der Houten, van het 26ste bataillon.

Tot 2de luitenant-adjudant, den 2de luitenant de er, van het 26ste bataillon.

Tot kapiteins de Caillères en Feuniz, van het 26ste bataillon, en den kapitein Venis thans a la suite van het 21ste bataillon.

Tot 2de luitenant Dupréc, en de 2de luitenant Jerrissen en Verliere, van het 26ste bataillon.

Bij het 26ste bataillon te voren 21ste dito. Den 1ste luitenant-kwartiermeester Wentzel, van het 21ste bataillon.

Tot 2de luitenant en officier van kleding en wapening, den 2de luitenant Frederiks, van het zelfde bataillon.

Den 2de luitenant Rhule van Lilienstern, van het ontbondene 26ste bataillon.

Den kwartiermeester van het ontbondene 26ste bataillon Focquin geplaatst a la suite bij de militaire administratie.

Tot 1ste luitenant der artillerie, den voormale 1ste luitenant bij dat wapen Justinus Jacobus Nasson.

Tot 1ste luitenant der infanterie, de gewezen 1ste luitenant Wilhelm Baron van Hugel, Thomas Schnitz en Hermanus Mulder.

Tot 2de luitenant der infanterie, de voormalige 2de luitenant, Thomas Landouw en Adriaan George Laurentz.

Tot chirurgijns der 3de klasse te Banda, de personen van W. Wouthuizen en A. de Bleije.

Voorts zijn nog de navolgende plaatsingen bij de hospitalen gedaan, als:

Bij het hospitaal te Weltevreden. Provisioneel als supernumerair, de medicijnmeester H. A. van der Doorn, apothekar der 2de klasse, H. Coldenhoff en G. van Delden, chirurgijns der 3de klasse.

Bij het hospitaal te Samarang. H. A. Ploen apothekar der 3de klasse met rang van 2de klasse, J. L. Rappard chirurgijn der 3de klasse.

Bij het hospitaal te Sourabaja. J. Commender, chirurgijn der 2de klasse, M. Smith en J. de Breugens, chirurgijns der 3de klasse, en

Bij het magazijn van geneesmiddelen te Weltevreden.

M. Harike, apothekar der 2de klasse met rang van 1ste klasse.

ZEE-TIJDINGEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Sept. 26—brik Jacoba Maria, W. van Leunen, van Samarang, den 21sten September 1817.—Dito Americ. schip Wm. Baker, Wetmore, van Gibraltar, den 4den Junij 1817.—Dito schoener Aurora, C. J. Gebhardt, van Banjermasing, den 1sten September 1817.—Do. Americ. schip Perseverance, J. Silver, van Tagal, den 25sten do. 1817. passagiers, Mevr. Douglas.

27—brik Cornelia de Goede Hoop, C. Domingo, van Banjermasing, den 31sten Augustus 1817.

28—brik Jacoba Ambrosina, C. Lorchi, van Pasfourceang, den 12den September 1817.—Do. Deensch schip Anna Dorothea, H. Schildknecht, van Indramajoe, den 26sten dito 1817.—Dito Americ. schip Ises, J. Woodbing, van Boston, den 23sten Mei 1817.—Do. Eng. schip Marij, C. W. Allen, van Sourabaja, den 22sten September 1817.—Dito schip Salembole, Hadjie Murrian, van dito, den 13den dito 1817.

29—Eng. cotter Endeavour, H. Miller, van Samarang, den 23sten dito 1817.—Dito dito brik Aurora, C. Ettij, van Malacca, den 6den do. 1817, passagier, De Heer J. Harklotz.

30—brik Maria, R. de Vos, van Samarang, den 22sten do. 1817, passagier, De Heer van der Kaa.

Oct. 2—Americ. schip America, B. Church, van New-jork, den 1sten Junij 1817, passagiers, De Heer J. H. Hudding en J. Hubbard.—Dito brik Helena, J. Ross, van Samarang, den 22sten September 1817.—Dito Britsch. schip Patton, J. Carter, van London, den 5den April 1817.—Dito Americ. schip Pactolus, T. Oxnard, van Samarang, den 30sten September 1817.—Dito Kanonnicer-boot, No. 10. F. H. Momma, van de Lanipongs, den 26sten do. 1817.

3—Americ. schip Natcheg, J. A. Warnack, van Philadelphie, den 21sten Junij 1817.—Dito Eng. schip Experiment, G. H. Dacre, van St. Helena, den 21sten Julij 1817. Vertrokken.

Sept. 27—brik Jacoba, Lie Tengko, naar Indramajoe.—Dito schoener Swallow, P. Pieters, naar Cheribon, passagier M. Jacobs.

28—brik Maria Louisa, M. Goeterus, naar Banka, passagier de heer Malverda.—Dito schoener Dorothea, J. Goodwen, naar Tagal.—Dito Americ. brik Orthello, J. Gladeng, naar Paccalongang en Samarang.

29—Americ. schip Perseverance, J. Seiver, naar Amsterdam.—Dito schip De Hoop, M. D. Jhking, naar Samarang.

30—Eng. Z. B. M. brik Kangaroo, C. Jeffreys, naar Engeland.

Oct. 1—Amerik. brik Ariadne, W. Coupland, naar Samarang.—Dito Eng. brik Iibernia, Atkinson, naar Bencoele, passagiers de heer Mengio en mevr. Atkinson.

3—schip Johanna Frederika, P. de Haan, naar Indramajoe.

3—Americ. schip Columbia, H. Lelay, naar Samarang, passagier de heer Habbet.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. schip Tromp—dito kanonnicer-boten Nos. 3 en 10—schip Henrietta Elizabeth—dito Fortitudo—dito Columbus—dito Auguste—dito Selima—dito Waterloo—dito Salembole—Brik Teksing—dito Sech Slamet—dito Goelek—dito De Hoop—do. Fortuin—do. Catharina—dito Experiment—dito De Hendrik—dito Jacoba Maria—dito Cornelia de Goede Hoop—dito Jacoba Ambrosina—dito Maria—dito Helena schoener Calijpsa—dito Jonge Nicolaas—dito Aurora—dito Happij Couple—Eng. schip Bulmer—dito Morleij—dito Prince Regent—dito Marij—dito Potton—dito Experiment—brik Aurora—coter Endeavour—Americ. schip Helveticus—dito Roufseon—dito Ganges—dito Wm. Baker—dito Isis—dito America—dito Pactolus—dito Natcheg—brik Hindo—Deensch schip Anna Dorothea—Chineesche cotter Sala Sala—dito Sala Sala—dito Sala Sala Tan Tekseeng.

SAMARANG.

Aangekomen.

Sept. 13—Amer. schip Patterson, N. Pearce, van Amboina.

14—brik Catharina de tweede, Tomas, brik Helena, J. Ros, brik Maria, R. Vos, van Batavia.—brik Waterloo, R. G. Coane, van Sourabaja, passagiers, kol. von Wense en luit.

Baud.-----Engels. brik Marijann, A. Martin, van Batavia, passagiers, luit. Pool en familie, en de heer Patton.-----Eng. schip Brox-bournebarij, E. Pitcher, van Batavia.

16---koter Endeavour, Miller, van Batavia.

17---schip de Vrouw Helena, H. Werninck, van Tagal.

18---Amerik. schip Bingham, R. Wilson, van Sourabaija.

19---brik Jacoba Ambrosina, C. Lorch, van Passarouang, passagier, de heer van der Kaa.-----Arab. brig Mansor, Sarifikasim, van Batavia.

Vertrokken.

Sept. 16---Z. M. Kannonmeerboot No. 6, Godsegh, No. 8, Ditz, van de west.-----brik Catharina, P. Hanson, naar Batavia.

18---schoener Jackdring, J. Mitzel, naar Bantjar, passagiers, de heeren Cooper, Sterling, en Crowther.-----schip de Vrouw Helena, H. Werninck, naar Japara.

19---brik Hendrik, H. Deelken, naar Batavia, passagiers, mevr. Holberg met hare twee dochters.-----Eng. brik Marijann, A. Martin, naar Sourabaija, passagiers, luit. Pool en de heer Patton.

Schepen liggende ter reede.

Schip Virgo Java---brik Johanna---dito Johanna Maria---schoener Elizabeth---Eng. schip Constance---Amerik. schip Hero---dito Sophia---brik New Leader---Chinees. schip Fattalkirim---brik Hoop---schoener Tiger---Arab. brik Fattalkair---Moor. schoener Galo.

SOURABAIJA.

Aangekomen.

Sept. 13---brik Jacoba Ambrosina, C. Lorch, van Passarouang, den 12den Sept. 1817, passagier de heer van der Kaa.

14---schoener Elisabeth, Jaragan Merts, van Rembang, den 3den Sept. 1817.

Vertrokken.

Sept. 14---brik Jacoba Ambrosina, C. Lorch, over Samarang naar Batavia, passagier de heer van der Kaa.

INDIE.

PULO PINANG.

Op Zaterdag den 19den Julij ankerde in deze haven, het Engelsch Compagnie schip NEARCHUS, kapitein E. Wilkinson van Java, waarvan hetzelfde gezeild was op den 29sten Junij, en van Malacca den 13den dezer, aan boord hebbende den WelEdele Gestr. Heer J. Fendall, voormalig Luitenant Gouverneur van Java en deszelfs onderhoorigheden, met deszelfs familie en gevolg.

Vroegtijsdij op Zondag morgen, na vooraf gegeven kennis van op dien tijd te willen landen, heeft zijn Edele Gestr. de Heer Fendall, verzeld van deszelfs familie en gevolg, de NEARCHUS verlaten, onder een behoorlijk salut van het schip, hetwelk van het Fort CORNWALLIS bij zijn Eds landing herhaald werd; en hij werd aan strand ontfangen van den Wel Eds Gestr. Heer Gouverneur, verzeld van deszelfs staf-officieren. De troepen van het garnizoen waren onder de wapenen. Het geheel gezelschap vertrok vervolgens in de wagens van den Gouverneur, naar deszelfs gast-vrije woning op de buitenplaats, Suffolk genoemd.

Men is onderrigt dat den Luitenant Gouverneur, morgen ochtend vroeg de reis naar Bengalen voort zal zetten.

(Pulo Pinang Courant.)

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 2 April 1817.

In ons dagblad l'Oracle, van heden, leest men het volgende:

Aan de redacteurs van l'Oracle.

„Mijne heeren! Nummer 82 van uw geacht dagblad bevat een brief uit Madrid, waarin gemeld wordt: dat Z. Kath. M. een nieuw bewijs van zijne regtvaardigheid en edelmoedigheid gegeven heeft, door aan de gevolmagtigden der schuldeischers van Spanje in Holland, het bestuur toe te kennen over een gedeelte van Spaansch Gujana, tot dat de schuld, welke omtrent 3 millioenen pond sterling belooft, afbetaald zal zijn.”

„Een hollandsch officier, die gedurende zijn vijfentwintig jarig verblijf in Gujana, van hetzelfde eenige volkome kennis heeft verkregen, gelooft, dat de volgende aanmerkingen van eenig belang voor het publiek, en vooral, indien deze tijding zich bevestigt, voor de belanghebbenden zal zijn.

„In de eerste plaats is hem een Spaansch Gujana onbekend. Een oogopslag op de kaart is voldoende, om te weten dat de streck Gujana benaamd, gelegen tusschen de rivier der Amazonen en de Orenoque, in drie gedeelten is verdeeld, te weten: Portugeesch, Fransch en Hollandsch Gujana. Dit laatste grenst ten westen aan de Spaansche provincie Cumana, welke door de Orenoque doorsneden wordt, zoodanig, dat eene strook langs den regter-oever van dien vloed loopt, en het is waarschijnlijk dat gedeelte, hetwelk men met de benaming van Spaansch Gujana bestempelt.

„Dit zoo zijnde, zoo schijnt deze streck niet geschikt, om aan de welwillende voornemens van Z. Kath. M. te voldoen, en de schuld in kwestie te betalen. Die landstreek is nog niet bewoond noch bewoonbaar, en te verre verwijderd van de bewoonden, om de tot den landbouw onmisbare voorwerpen te kunnen bekomen; men heeft naar omstandigheden, acht of tien dagen noodig, om de Orenoque op te varen, alvorens men de eerste woning vindt.

„Hollandsch Gujana, daarentegen evenaart zoo al niet overtreft, in allen opzichten, de beste streken van den aardbol. De goede grond in de kolonien Suriname, Berbice, Demerarij en Essequibo is zeer gunstig tot de koffij- suiker- en katoen teelt. Dierzelfer geographische ligging is oneindig voordeliger voor den uitvoer der voortbrengselen en voor den invoer van alles, wat tot den landbouw benoodigd is; het ligt bij elkander staan der woningen, levert tot bekoming van alle noodige voorwerpen alle gemakken op.

„Doch deze onschatbare voordeelen zijn niet alles. Schoone gronden zijn er in overvloed; er zijn nog millioenen akkers, welke uit gebrek aan handen, om dezelve te bebouwen, braak liggen; en hoe zal men die na de afschaffing van den slavenhandel, vinden? Het zijn dus goede gronden, maar wel handen, welke ons ontbreken.

„Het is dus niet waarschijnlijk, dat de schuldeischers van Spanje in Holland, welke gemakkelijk, in overvloed, uitmuntende landerijen, in de nabijheid hunner kolonien, die sedert langen tijd georganiseerd en bloeiende zijn, kunnen bekomen, verkiezen zullen, om nieuwe etablissementen op te rigten, en over-stroomde landen, die verre van alle onontbeerlijke hulp voor het welslagen hunner speculaties gelegen zijn, te ontginnen.

„Ten einde de kolonien en voor al de nieuwe etablissementen te doen bloeijen, is er niets onontbeerlijker, dan de veiligheid der bezittingen, vrede, aannemelijkheid en onderstand, zoo van wege het koloniaal gouvernement als van het moederland. Doch de burgeroorlog verwoest in dit oogenblik, die zelfde streken, welke door de Orenoque bespoeld worden, en de noodlottige gevolgen er van, zullen zich nog langen tijd na het sluiten van den vrede doen gevoelen.

„Gujana, aan twee natien toebehoorende, welker gouvernementen niet dan den voorspoed hunner kolonien en het welzijn hunner kolonisten beoogen, levert alle mogelijke en wenschelijke voordeelen op, en men kan dienvolgens niet zien, op welke wijze het aanbod van het spaansch gouvernement van effect zal kunnen zijn.”

BRUSSEL, den 3 April 1817.

De correctionele afdeeling van de regtbank van eersten aanleg van het arrondissement van Brussel, heeft zich heden bezig gehouden met de zaak van den voormaligen kolonel in Franschen dienst Sausset, beschuldigd van te zijn uitgever of verspreider van een geschrift, ten titel hebbende: Lodewijk XVIII, moordenaar van zijnen broeder Lodewijk XVI. De vervolging is geschied ten verzoeken van den ambassadeur van Frankrijk bij Z. M. De heer Vastolla, substituit van den procureur d.s. Konings, heeft geconcludeerd, dat de beschuldigde veroordeeld werd tot eene gevangenis van zes dagen tot zes maanden, en eene boete van 500 guldens, alsmede tot verbeurd-verklaring der aangehaalde stukjes, gevonden bij den notaris van Bever, in de Leuvensche straat, binnen deze stad. De processen-verbaal der huisbezoeken bij den notaris van Bever en bij den boekdrukker Maubach gedaan, zijn gelezen, en vijf getuigen ten laste zijn gehoord geworden.

De advokaat Beijens, voor den kolonel Sausset pleitende, heeft den aard van het feit ontwikkeld, hetwelk naar zijn gevoelen, bestaat in eenen dienst, dien men aan eenen ouden vriend heeft willen bewijzen, door van eenen boekbinder, in de Ruytsbroekstraat, een pak te laten halen, waarin men niet wist wat besloten was, en hetwelk in der daad bevonden werd te bevatten exemplaren van voorzeide geschrift. Deze stukjes moesten in een' fiacre naar zijn huis, in de Namursche straat, worden gebracht. De heer Beijens merkte nog aan, dat de kamer van den kolonel niet zeer ruim zijnde, deze aan den koetsier, die met de baal belast was, beval dezelve bij den notaris van Bever, die zijne zaken waarnam, te bezorgen. Waaruit mr. Beijens het

gevolg trekt, dat zijn effect noch uitgever of verspreider is van dit, ten aanzien van de nastie der Bourbons, zoo lasterlijk als hoodel. Hij doet opmerken dat de wet, om misdad te straffen, met uitdrukkelijke woorden wil, dat er uitgave en verspreiding van seten, die hoonend voor de Souvereinen plaats hebbe, en dat het openbaar minsgaet getuige heeft geproduceerd, die verkhad van zijnen client een of meer exempl van het aangehaalde geschrift te hebben men, dat de schrijver er een exemplaar heeft kunnen zenden, aan den heer Latou Pin, zonder dat de kolonel daarvoor ve woordelijk is, wijl dit niet door hem ges is; dat om de onschuld van zijnen client een helder daglicht te stellen, het genoeg zijn zoude, in het woordenboek der fran akademie op te zoeken de woorden publica en distribution, en dat de omschrijving w men daarvan vindt, het duidelijk bewijs zijne onschuld zoude opleveren; dat geen emplaar uit het toegemaakte pak genomen de, er dus phisieke onmogelijkheid was uitgave of verspreiding; dat voor het ove een man van eer, als zijn client, niet den mogt noemen van den vriend, die hem de van het vervoeren van dat pak had trouwd; dat indien hij de vriendschap v hij dadelijk op zoude houden een braaf m zijn. Men heeft niets bij den heer Ma gevonden. Het vonnis zal morgen we uitgesproken.

--- Een parijsch dagblad (les Annales siques, enz.) dat zich door eenen geest van partijdigheid en verlichte denkbeelden scheidt, behelst de navolgende aanmerking over de verpligting der Katholieke geestel om voor Protestantsche Vorsten te bidden, als de Protestanten voor de Katholieke gek de hoo den doen.

„De Nede landsche dagbladen melden dat de bisschoppen van dat land, eer zij den bevelen hebben voor het huwelijk van Prins van Oranje, en voor de geboort eenen Prins, uit dat huwelijk gesproten, tot den Paus hebben vervoegd, om te of zij te dezen opzigte, aan de bevelen hun gouvernement mogten gehoorzamen, de Katholieke kerken voor Protestantsche ten mogten bidden. Daar zijn misschien in Europa slechts twee landen waar met omtrent eenige zwaarigheid kan hebben. gezond verstand is genoegzaam, om allen te doen ophouden wegens deze zoo eenv waar of men bidde voor eenen rem, die niet van onzen Godsdienst is; keeljk hadden de Nederlandsche bissch niet noodig den Heiligen Stoel hier o raadplegen. Alle onderdanen zijn verpl Hemel te bidden voor het behoud der idagen en het welzijn der regerende familie is een pligt, door den Godsdienst zelven legd, en men behoeft slechts den cath open te staan, om denzelven daarin met te woorden te lezen. Hoe heeft men te twijfel kunnen trekken hetgeen de kerk reeds zoo lang beslist had! Is het niet dat bisschoppen de houding hebben aangen van niet te weten hetgeen men aan de van hunne jeugd af aan, leert? Men zie in landen, waar verlichting heerscht, dat de testanten en zelfs de Joden de minste zheid maken om voor de Katholieke Sou nen te bidden(*); zij vieten in teg door Godsdienstige plegtigheden, alle groe eugtenissen, welke de belangen van hunne van naby beoefenen. Kan de geest kerk een tegenovergesteld gedrag voorsch aan katholieken, die door protestantsche verveinen geregeerd worden? Neen voor ook heeft de heilige Stoel zich allea gaat op aan de bisschoppen van Nederl gade verordeningen der kerk te herinneren. „Men ziet met leedwezen, dat terw Frankrijk alle klassen der maatschappij me meer de noodzakelijkheid gevoelen, on charter te eerbiedigen, en deszelfs gea handhaven, er in België zich nog liech vinden, die door eenen valschen Godsdien ve blind, de staatsregeling van dat land te doen wankelen. Zoude de Nede-land geestelijkheid zich aan tijdelijk gezag willen trekken, om reden, dat dit gezag niet den Godsdienst befleedt. Een abt, die bij regterlijk vonnis is veroordeeld, heeft in openbaar dagblad durven schrijven, dat me staatsregeling moest ve anderen, omdat zij te om de Nederlanders, die den Kathol Godsdienst zijn toegedaan, zedenloos te en hetgeen nog vreemder moet voorkom dat bijna alle dagbladen de partij hebben ge ken van dien onvoorzigtigen geestelij wel verre van de pligten van zijnen sta ve-vullen, tweedagt bij het volk predikt aan hetzelfde mistrouwen tegen het gou ment irboezemde.” (Staats Coura

(*) De Protestanten in Holland hebben in r eertge bedenking gemaakt om te b voor den katholieken vorst Lodewijk Nep als over hun land regeerde.

LONDEN, den 10den December 1816.

Gisteren heeft de Lord-Major van Londen het adres, tot het welke bij den Gemeente-Raad besloten was, aan Z. K. H. den Prins-Regent met de gewone plegtigheid aangeboden. Het heeft gelijk men weet de tegenwoordige staatsbelemmeringen en volks ellende ten onderwerp, en schrijft dezelve toe aan eenen doelloozen en verderfelijken oorlog, aan overmatige subsidien ten dienste van vreemde mogendheden, aan eene bedriegelijke koper-munt, aan eene te groote armee in tijd van vrede, aan een overmatige civiele lijst, aan Pensioenen en *Sinecures*, aan geldverspilling in alle zeetakken van den staatsdienst, en eindelijk aan den bedorven toestand des parlements, de bron en oorzaak van alle de opgetelde rampen, in welke de Prins-Regent verzocht wordt te voorzien, wel inzonderheid door het spoedig bijeenroepen en ten algemeenen nutte besturen der beraadslagingen van het parlement. Z. K. H. heeft op dit adres en verzoekschrift het volgend antwoord gegeven:

„Het is met een sterk gevoel van verbazing en leedwezen, dat ik dit adres en verzoek van den Lord-Major, de aldermans en gemeenten der stad Londen in gemeenen raad vergaderd, ontvangen heb.”

„Hoe diep ik ook den plaats hebbenden nood en onvoegelijkheid des lands betreure, zoo vind ik troost in de overtuiging, dat het groote ligchaam van Zijner Majesteits onderdanen, ondanks de menigvuldige pogingen, in het werk gesteld om hun op te ruilen en te misleiden, volkomen overtuigd zijn, dat de zware beproevingen, welke zij met zulk een voorbeeldig geduld en standvastigheid verduren, voornamelijk te wijten zijn aan onverwijlde oorzaken, en ik beschouw met het hartelijkst genoeg de pogingen dier verstandige leidaadigheid, die door geheel het Koninkrijk zoo nuttig en prijswaardig werkzaam is.”

„Ik zal met het volkomenst vertrouwen de beproefde wijsheid van het parlement te baat nemen op dat tijdstip, het welke ik na het rijpst beraad, in de tegenwoordige omstandigheden des lands het raadzaamst gekeurd heb; en ik koester eene volstrekte overtuiging, dat eene standvastige en gematigde uitoefening van het Gouvernement, gehulpen en ondersteund door het verstand, de vaderlandsliefde en de trouw der natie, met vrucht die handelingen zal te keer gaan, die, uit welke belemmeringen ook ontspruiten mogen, geschikt zijn om kortstondige moeilijkheden de middelen te doen worden, tot het te weeg brengen van duurzame en onherstelbare rampen.”

Wat de laatste verwachting van den Prins-Regent betreft deze is blijkens het gebeurde, reeds vooruit door den Lord-Major en de welgezinde burgers van Londen ten volste vervuld geworden. Het gemelde hoofd van het stedelijk bestuur en de minister van binnenlandsche zaken, lord Sidmouth hebben elkander wekerig met hun gehouden gedrag gecompimenteerd. Op het hoofd van den nog altoos voortvlugtigen jongeren *Watson*, voor wiens schuld aan de kwetsing van den Heer *Platt* gedruig nieuwe bewijzen inkomen, is door het Gouvernement eene premie van 500 pond gesteld, waar bij de Lord-Major en aldermans nog 100 pond, en de parochie waar de daad gepleegd is eene gelijke som gevoegd hebben. Men heeft geen twijfel of eene zoo aanzienlijke belooning, geveft bij de algemeene verontwaardiging zal het verwachte doel bereiken, te meer daar men in staat geweest is eene vrij nauwkeurige gelaats-beschrijving van den vlugteling bekend te maken, die inzonderheid kenbaar moet zijn aan een teekenen of uitwas onder het regter oog. Reedt meent men dat hij op onderscheidene plaatsen gezien is, en hoopt daardoor zijn spoor te ontdekken, intusschen zijn de denkbeelden verdeeld, of hij getracht zal hebben aan boord van een Amerikaansch schip naar de Vereenigde Staten te ontkomen, dan wel te Londen zelf, waarwaarts hij langs eenen omweg te rug gekeerd zou zijn, om eene schuilplaats bij zijne deelgenooten te zoeken.

Bijhalve eene weldra gestilde beweging te Sheffield, is het Londensch oproer nergens in Engeland door dergelijke wanorden gevolgd geworden. Alleenlijk verneemt men heden van Dundee in Schotland, dat II. Woensdag avond ook daar eenige onlusten zijn voorgevallen, waarbij door eenen oproerigen hoop van omtrent 2000 personen, over de honderd Winkels gespunderd zijn. Deze ongeregelde schijnen echter van geen staatkundigen aard geweest, en door tusschenkomst van welgezinde inwoners, zonder geweld of bloedstorting gestild te zijn. Vervolgens hebben, op uitnodiging der overheid, de beste burgers zich vereenigd om alle hernieuwing der wanorde te voorkomen. Laatstleden woensdag hebben ook hier weder eenige oproerigheden plaats gehad, die echter niet blijken met de vorige in verband te staan, en door de inwoners der wijk, waar zij ont-

stonden, gedempt zijn. Men is thans ernstig bezig, als een der middelen tot bevestiging der orde het overgroot aantal vreemde matrozen, dat zich in en om Londen bevindt, naar buitenslands te zenden.

Er zijn tijdingen uit Madras van den 10den Augustus. Alles was stil in indie. De Nederlandsche burgers en inwoners van Colombo hadden besloten, om de verjaring van den Prins-Regent te vieren, door de vrijverklaring van alle op of na dien dag uit hunne slaven geboren wordende kinderen.

Men heeft berichten van St. Helena tot den 10den October. *Bonaparte's* weersin tegen Sir *Hudson Lowe* bleef voortduren. Zijn zilver was van de Keizerlijke wapens ontbloot en gereed ten verkoop, maar nog niet verkocht. Men meende ontdekt te hebben, dat *Graf Poniatowski* verstandhouding met de soldaten van het Garnizoen poogde te openen, en was dus voor nemens hem van het Eiland te verwijderen.

Er zijn te Nieuw-York scheepstijdingen ontvangen, volgens welke met half September eene Fransche vloot zich voor Port-au-Prince bevond, aan boord hebbende eenen Minister van *Lodewijk XVIII.* welke gezant echter toen hij zich niet gemagtigd konde verklaren om de onafhankelijkheid van het Eiland te erkennen, door *Petion* zou zijn afgewezen. De *Courier* zegt bij deze gelegenheid: „Het bericht dezer afwijzing moet onjuist zijn. *Petion* zal het gezag des Konings van Frankrijk erkennen. Hij zal het *Cordon-bleu* ontvangen, en op het Eiland resideren. Datan onderbrenging van *Christophe* zal het gezamenlijke werk zijn van *Petion* en van de magt, die onder den heer *Labourdonnaye* meenen wij, is afgezonden.” In Noord-Amerika daarentegen, meent men te weten, dat *Petion* zich tot President voor al zijn leven over het zuider gedeelte van St. Domingo heeft doen uitroepen.

[Amsterdamsche Courant.]

ZWEDEN.

Stockholm, den 18 Maart 1817.

Het alhier gedrukt en uitgegeven wordende nieuwsblad *Post-Tidning*, van den 15den dezer, behelst het volgend officieel artikel:

Stockholm, den 14den maart.

„De regering ontving gisteren avond narigten, omtrent eenige voorgewende aanslagen, welke doel zou bestaan in eene ommekeering der tegenwoordige orde van zaken, en daardoor in eene vernietiging van de eer, den roem en de zelfstandigheid der natie. Alhoewel deze aangifte uit een niet zeer geloofwaardigen bron ontstond, zoo was dezelve nogtans van een zoo ernstigen aard, dat zij de aandacht des gouvernements moest tot zich trekken. Er werd een met de wetten overeenstemmend onderzoek bevolen, ten einde zonder verwijl, te kunnen navorschen, of er zulke groote misdaden bestonden, dan wel of het slechts een lasteraar gewaagd hadde, de trouw en denkwijze zijner medeburgers te bezoedelen.

„Zoodra zich dit nieuws in de hoofdstad verspreid had, besloten dadelijk de staatsraad, het krijgs-kollegie, benevens de veldmaarschalcken, generaals en admiraals, het korps officieren der alhier in bezitting liggende regementen, met hunne chefs, de burgerij met haren spreker directeur *Schvan* aan het hoofd, om bij Z. K. H. den kroonprins hunne opwachting te maken, en hunne trouw en verknochtheid te betuigen, terwijl zij denzelven verzochten, dat Z. K. H. hun toek bij Z. M. den Koning mogt willen zijn. Allen hebben ootmoedelijk er op aangedrongen, dat de krachtigste middelen, door de wet aan de hand gegeven, tegen degenen mogten te werk gesteld worden, welke overtreders dier wet mogten bevonden worden te zijn; gelijk zij ook gemeenschappelijk hun afkeer tegen de zoodanigen aan den dag legden, welke in derzelver magtelooze uitzinnigheid, zouden trachten eene staatsregeling aan te tasten, die op de liefde des Zweedschen volks gegrond, op de levendigste erkenenis voor bevozen groote diensten, op den nationalen wil, uitgedrukt door de vertegenwoordigers des volks en met toestemming van dat volk, tegen alle veranderlijkheid van begrippen en tegen alle berekeningen van factien, vast gewaarborgd is.”

Officieel artikel van den 17den maart, uit opgemeld blad:

„Onder de personaadien, welke den 14den dezer, hunne opwachting bij Z. K. H. den kroonprins maakten, en waarvan in de *Post-Tidning* van den 15den, is gewag gemaakt, heeft men bij abuis overgeslagen: H. H. E. Exc. de rijksheeren. Sedert hebben al de burgerlijke en geestelijke kollegien der hoofdstad onderdaniglijk verzocht, tot hetzelfde einde, Z. K. H. te worden voorgesteld. Doordien de gansche natie, in de gevoelens door de eerste deputatie aan den dag gelegd deelt, zoo heeft Z. K. H. geen verderen waarborg daarvan, dan zijne eigene overtuiging, willen aannemen.”

De verhooren bij de politie, in de bovengemelde zaak, duren voort. De aanbrengrer van

de gesprekken van onbekenden, welke tot die verhooren aanleiding heeft gegeven, een logementhouder, met name *Lindbom*, ligt in zijn huis ziek, en tot dus ver heeft men niemand gevangen genomen.

Het antwoord, door Z. K. H. den kroonprins, aan den krijgraad, bij vorengemelde gelegenheid, in de fransche taal gegeven luidt aldus:

„MIJNE HEEREN!

„Ik dank u voor den stap, welke uwe liefde voor mij, u heden voorschrijft. Ik verwacht niets minder van de verknochtheid mijner dappere en getrouwe wapenbroeders, welke gezien hebben hetgeen ik voor het vaderland gedaan heb, en weten wat ik bereid ben voor hetzelfde te doen. Wat wil toch die zwakke en verachtelijke handvol oproerigen, welke in de duisternis schijnen rond te dwalen, om de openbare rust te storen? Indien hunne aanslagen slechts mijn en mijns zoons leven moesten gelden, dan zou ik hunne ontwerpen en pogingen geene aanmerking waardig vinden. Ik ben soldaat, en heb het leven sinds lang leren verachten; maar zij willen uwe grondwetten doen wankelen; zij willen uwe eer en vrijheid aantasten, en dan moet ik mij opdoen om dezelve te verdedigen. De vrije keus der natie heeft mij tot opvolger op Zwedens troon geroepen. De armee weet het: Ik heb deze eer niet gezocht! Maar ik heb dezelve geregtvaardigd, door het verdedigen van uwe keuze; ik verdedigde daar door tevens uwe regten, en zal daarin voortvaren, door al de kracht en sterkte van geest te ontwikkelen, waarmede de natuur mij voorzien heeft, en die mij welligt eenigen naam verschaft hebben. Ik ben gewis niet in uw midden gekomen, om een ijdel hoogmoed te bevreemden. Mijn per oonlijke eerezucht is voldaan; voor mij heb ik roem genoeg verworven. Het geluk van Zweden is het eenige voorwerp van mijn streven, de eenige drijfveer mijner handelingen. Ik wil de vrijheid voor u, ik wil den roem voor u, ik wil uwe welvaart, en alle pogingen die men daartegen doen mogt ten spijt, zal het mij gelukken, u dezen kostbaren eigendom van alle welgezinden te verzekeren. Het is u bekend, mijne heeren, ik handel niet dan naar de wetten, en wil niet dan dezelve naleven. Edoch bijaldien ik vergeten mogt hetgeen ik u schuldig ben, zoo ik mijn karakter en mijne grondstellingen verzaken mogt, wanneer ik eenigzins bedwemd door den beker der magt, uwe vrijheid zou willen aantasten, waagt het dan slechts mij tot mij zelven te rug te roepen; het is de pligt der dapperen, oprecht en vrijmoedig te spreken; mijn hart zal reeds bereid zijn, u aan te hooren; en indien ik zoo zeer de vijand van mijne eigene eer en van het geluk zou zijn, dat ik u mogt welgeren te hooren, dan keer (hier toe geef ik u mijne toestemming) die zelfde wapenen tegen mij, welke gij in dit oogenblik tot mijne verdediging zijt komen aanbieden.

„Mijne heeren! Gij hebt niet noodig uwe eeden te vernieuwen; ik zou een ondankbare zijn indien ik uwe gevoelens konde verdenken. Men heeft het gewaagd eenige mijner wapenbroeders verdacht te maken, zulk een hatelijk denkbeeld heb ik ver van mij geworpen; met aandoening en erkentenis heb ik mij den naam van vader, welken mij het leger zoo dikwerf gaf, weder te binnen gebragt. De dappere kan niet meinedig zijn; eer en trouwhartigheid hebben steeds hare woning onder het kleed en in den borst van den soldaat.”

Het antwoord, door Z. K. H. den kroonprins, aan de afgevaardigden der burgerij dezer hoofdstad gegeven, luidt aldus:

„MIJNE HEEREN!

„Ik behoefde deze nieuwe blijken van gehechtheid, welke gij mij heden geeft, geenzins om overtuigd te worden van de gevoelens, welke gij mij en mijnen zoon toedraagt.

„Sedert eenigen tijd, had men reeds arglistige geruchten verspreid: dan eens zeide men, dat de Koning dood was, dan weder, dat mijn zoon op het sterfbed lag, dan eindelijk, dat mijn leven gevaar liep. Op zulk eene wijze poogde men schrik in het land te verspreiden. Eenige aanklagen sedert gedaan, hebben de aandacht der politie en zelf der regering moeten wekken. Er is een geregteijk onderzoek bevolen, en de misdadigers of ook de valsche aangevers, zullen naar de wetten geoordeeld worden. Ik zou de verspreiders dier geruchten vergeven kunnen, indien zij alleen naar mijn leven stonden; maar zij willen uwe vrijheid, uwe constitutie, uwe nationale eer, die daarvan de borg is, kortom alles wat den braven medeburger het heiligste is, overhoop werpen. Men heeft het gewaagd, in deze zaak den naam eener familie te mengen, welke gij van den troon hebt uitgesloten. Gij weet het zelve, mijne heeren, dat ik het niet ben, die haar noodlot veroorzaakt heb.

„Toen gij in den staat van uitputting, waartoe eene reeks van ongelukken u gebragt had, uwe blikken op zoodanige Prinsen wiept, die wegens de diensten, welke zij hun vaderland bewezen hadden, bekend stonden, en uwe keus

bij mij bleef stil staan, besloot ik dezelve aan te nemen. Zelfs het denkbeeld er geveeren, die u omgaven, maakte dat ik mijzelven grooter en bekwaam tot de zwaarste onderwerpen gevoeld; om uw vertrouwen te beantwoorden. Om uwentwille getroostte ik mij, af te zien van de aangenaamheden en de rust des ambteloozen levens, waaraan ik mijne overige dagen gewijd had. Ik gaf mij geheel over aan een voormaals zoo beroemd, en destijds zoo ongelukkig volk. Ik kwam in uw midden, en bragt als titel en borgtocht, mijne degen en mijne daden. Had ik daarbij nog eene reeks van voorvaderen, van *Karel Martels* tijden af kunnen voegen, zoo zou ik zulks slechts om uwentwille gewenscht hebben; want wat mij betreft, ben ik daarom niet minder trotsch op de diensten, die ik bewezen heb, en op den roem die mij verheven heeft. Deze mijne aanspraken kan ik nog vermeerderen met de zoons aanneming des Konings, en de eenstemmige keus eens vrijen volks.

„Hierop grond ik mijne regten, en zoo lang eer en gerechtigheid nog niet van deze aarde verbannen zijn, moeten die regten wettiger en heiliger blijven, dan wanneer ik van *Odin* afstamde. De jaarboeken der wereld bewijzen, dat nooit een vorst den troon beklimmen heeft, anders dan met inwilliging des volks, of door de kracht der wapenen. Ik heb mij niet, met de wapenen in de hand, eenen weg tot Zwedens troons-opvolging gebaad. De vrije keus der natie heeft mij geroepen, en dit is het regt, waarop ik steun. Herinnert u den toestand, waarin wij ons bij mijne komst bevonden, en ziet wat wij thans zijn.

„Het is waar, in alle landen zijn kwaadwilligen; maar het kleine aantal derzulken, dat zich hier bevindt, heeft geene andere redenen tot misnoegen, dan de rust die het land geniet. Er zijn zulke onwaardigen die niets dan onrust beminnen; wanorde is hun element, en om zoo te spreken hun aanwesen; maar er zijn geene buitenwone maatregelen noodig, om deze handvol ellendige rustve stoozers in toom te houden, en binnen den kring hunner pligten terug te drijven. De Koning gaat hand in hand met de wet, en de wet is magtig genoeg, om ons niet tot het bezit en van geweldige maatregelen te dwingen. Alles, mijne heeren, moet ons gerustheid inboezemen.

„De rust van binnen is ongestoord, de gang der gerechtigheid is niet gestremd geworden; de landman dankt den Hemel voor den vrede dien hij geniet. Van buiten hebben wij niets te vrezen; wij bekommeren ons niet om hetgeen daar gebeurt, en wij hebben de zekerheid, dat andere Mogendheden zich even min in onze zaken zullen mengen. Uwe regten zijn dus even zeer van binnen als naar buiten beveiligd, en alles kondigt ons aan, dat wij nog lang niet in de noodzakelijkheid zullen komen, om dezelve te moeten verdedigen; maar mogt dit noodig worden, vorderde het de eer der Natie, alsdan trek ik aan het hoofd eens getrouwen, den oorlog gewonnen en wel geoefenden legers, steunende op den hoogsten wil des Konings en des Volks, en begeleid door al de voortekenen der overwinning, onze vijanden te gemoet, en stort blijmoedig al mijn bloed ter redding des vaderlands!

„Ik kan mij, zoo als ik wenschte, in de zweedsche taal niet uitdrukken; mijn zoon spreekt die voor mij; hij is in uwen schoot opgevoed; op hem moet uwe hoop zich vestigen; maar ik spreek de taal der eer en der vrijheid, en ieder Zweed, die waarlijk zijn vaderland bemint, verstaat mij.”

Het antwoord, door *Z. K. H.* den kroonprins, aan de afgevaardigden van den boerenstand gegeven; luidt aldus:

„Met het levendigste vergenoegen ontvang ik uwe boodschap. Ik was steeds van de waarwordingen overtuigd, welke gij thans zoo voor u als voor den geheelen boerenstand van Zweden, hebt uitgedrukt. De rector zal onderzoeken, of er misdadigers zijn. Doch om uwe ongerustheid te stillen, kan ik u verzekeren, dat de openbare rust en de onschendbaarheid der constitutie niet aan het minste gevaar zijn blootgesteld, en dat de Koning, ik en mijn zoon, van alle kanten, de vurigste bewijzen van trouw en verknochtheid bekomen.

„Ik en mijn zoon kunnen ligtelijk sterven; maar als dit de wil der voorzienigheid mogt zijn, zoo vertrouw ik genoeg op het edel en vaste karakter der zweedsche natie, op hare van ouds bekende liefde voor de vrijheid en onafhankelijkheid, om volkomen overtuigd te zijn, dat dezelve hare instellingen bewaren en zich zelve waardig zoude weten te zijn. Verzekeert brave en opregte landlieden, alle uwe medeburgers van mijne genegenheid, en het vertrouwen dat ik voor altijd aan hen heb gewijd.”

(Staats Courant.)

WURTEMBERG.

STUTTGART, den 8sten Maart 1817.

In den avond van den 1sten dezer, zijn van hier estafetten vertrokken, om aan alle hoven

exemplaren over te brengen van het ontwerp der grondwet, waarvan *Z. M.* ook een gedrukt exemplaar, in fluweel gebonden, aan den baron *Stein* vereerde; welke minister gedurende zijn verblijf alhier, zich met vele leden der staten, en inzonderheid van den adel, onderhouden heeft; hij vertrok in den avond van den 2den dezer, en wordt met den herfst weder alhier verwacht.

Toen den 3den dezer, de Koning door de straten reed, om de vergadering der staten te openen, werd *Z. M.* door het volk toegejuicht, en waarlijk zulks kwam uit het hart voort. De Koning heeft zijne aanspraak met groote waardigheid en gevoel uitgebragt. Derzelver indruk was zeer groot; ook heeft dezelve eene algemeene goedkeuring weggedragen, en aller harten voor *Z. M.* ingenomen; edoch hoezeer ook de Koning zelf de algemeene liefde en het vertrouwen van alle partijen bezit, zoo doen zich nog velerlei twistpunten tusschen de staten en de ministers op. De eerste vraag, die stof tot discussien gaf, is deze: Of de geheimraden, van nu af, en voortaan altoos, in de vergadering der staten tegenwoordig zullen zijn? Van den kant der staten vreesst men, dat daardoor de vrijheid der deliberationen te zeer gestremd zal wezen. In alle gevallen zullen de zittingen geheel openbaar zijn.

De bovenbedoelde aanspraak van *Z. M.* luidde als volgt:

„Lieve en getrouwe onderdanen van alle standen! Wijlen de Koning mijn vader, van welken de geschiedboeken de doorslaande weldaden jegens dit land zullen waarden, heeft, zoodra het herstel der rust en orde in Europa eene wettige orde in Duitschland mogelijk had gemaakt, zijnen vasten wil doen kennen, om door eene grondwet, de grenspalen van de magt der regering in gevestigte staatszaken, vast te stellen.

„*Z. M.* beantwoordde den wensch van zijn volk, met te verklaren, dat Hoogstdezelve in de nieuwe grondwet, gemeen aan al de deelen des rijks, al de artikelen der oude grondwet van het hertogdom Wurtemberg wilde aannemen, welke nog uitvoerlijk waren. Vooraf stelde de Koning beinselen daar, die verdienden met dankbaarheid aangenomen te worden.

„Men opende onderhandelingen, op die verklaring en op die hoofdpunten gegrond.

„Ik heb die gevolgd, even als alles wat in die belangrijke zaak werd verricht, met al het belang, hetwelk de liefde des vaderlands mij inboezemde, en met die aandacht, welke mijne toekomstige bestemming mij ten pligt maakte.

„De Koning, mijn vader, heeft niet lang genoeg kunnen leven, om het door hem zoo roemrijk begonnen werk tot rijpheid gebragt te zien, en het is aan mij, dat de pligt is opgelegd om aan deszelfs voltooiing te arbeiden.

„Ofschoon mijn toestand te dien opzichte verschillend is van dien van wijlen den Koning, mijn vader, erkenne is nogtans gaarne dien pligt, om dat ik overtuigd ben dat ik alleen door eenen grondwettigen staat, vastelijk daargesteld, het welzijn van mijn geliefd volk op eene duurzame wijze kan vestigen.

„Dat doelwit hoop ik te bereiken door eene grondwet, waarvan het hooldbeginsel is de openregtheid, en het kenmerk de openbaarheid.

„Ik heb mij met de grootste omslagtigheid, het ontwerp van uwe commissie doen ontvouwen; ik heb het gevoelen van mijnen geheimen raad gehoord; ik heb de redenen voor en tegen rijpelijk gewikt; maar ik heb nooit uit het oog verloren wat de geest der tijden vordert en wat de tegenwoordige staat van Europa, mitsgaders die van Duitschland in het bijzonder, gebieden in overweging te stellen.

„Het is ook uit dat oogpunt, waarde en getrouwe onderdanen, dat gij het ontwerp van grondwet, hetwelk ik thans aan u, alsmede aan mijn volk, door middel der drukpers mededeelde, beschouwen moet. Gij moet zacht slaan op de verplichtingen, mij door den titel van Vorst van het Duitsch Bondgenootschap te Wurtemberg, door dien van lid van datzelfde ligchaam, opgelegd wordende, en u bij mij voegen, met even zoo veel getrouwheid als rustigheid, om gemeenzamerhand te arbeiden, aan het welzijn van het Duitsch Vaderland.

„Men heeft schroomvalliglijk ten grondslag van het ontwerp alle punten opgegeven van de erf-grondwet, welker toepassing mogelijk was, en men heeft insgelijks van uw ontwerp van grondwet nut getrokken.

„Mijne geheimraden hebben den last bekomen, om u het ontwerp van grondwet mede te deelen, en indien men zulks verlangt, bij elke afdeeling de beweeggronden te ontwikkelen, welke de veranderingen billijken, voorgesteld ten opzichte der erf-grondwet, of van het ontwerp uwer commissie.

„Indien zoo als ik grond heb zulks te verwachten, gij dit ontwerp zonder vooringenomenheid onderzoekt, zult gij gewislijk erkennen, dat men behouden heeft hetgeen in de oude grondwet goed was, maar dat men gelijktijdig zich heeft bevoorrecht van de les en kundigheden der ondervinding, om nuttige en noodige veranderingen in te voeren, en de nieuwe

met de oude hoofdstoffen, waarlijk in een te smelten.

„Voor alles moet men erkennen, dat men reeds veel heeft gewonnen met één ligchaam te verzamelen, hetgeen bevorens afgescheiden en gesnipperd was, niet vaste en stellige wetten in de plaats van losse schikkingen te stellen, en aldus de grondwettige akte toegankelijk en verstaanbaar te maken, voor al de individuen des volks.

„De onderscheiden deelen des lands zijn vereenigd, om op eene grondwettige wijze een geheel te vormen.

„Door de daargestelde wetten voor de opvolging tot den troon, is het land zeker, om altoos eenen onafhaaklijken staat uit te maken, en men heeft zorgvuldiglijk voorzien in het regentchap.

„De wettige beheering van den staat is meer dan ooit gewaarborgd, door de inrigting der centrale autoriteiten, bij wijze van kollegiaals, door de vermeerdering van derzelver verantwoordelijkheid, en door de palen, die men gesteld heeft aan de afzetting der ambtenaren van den staat.

[Het vervolg hierna.]

Advertentie.

WORDT bij deze kennelijk gemaakt, dat eene speciale zitting van den Hoogen Raad van Justitie te Batavia, ter afdoening van Criminele Zaken, gepleegd binnen de Stad Batavia en derzelver Jurisdic tie, zal gehouden worden op het Raadhuis aldaar, op Vrijdag, die wezen zal den 7den November aanstaande, en zal voortduren tot dat alle voorschrevene zaken zullen zijn afgedaan.

Alle Officieren van den Hoogen Raad van Justitie, van den Magistraat en allen anderen, die zulks mag aangaan, worden derhalven belast met de oproeping der gezworenen en van de getuigen, die in de afgedane zaken moeten dienen, mitsgaders te zorgen dat alle personen, welke met deze zitting, iets zullen uitstaande hebben, zich ten voorschreven dage op het Raadhuis te Batavia susteren.

Ter ordonnantie van President en Raden van den Hoogen Raad van Justitie.

P. VAN HOEK, Griffier.

Op het Raadhuis te Batavia, den 1 Oct. 1817.

Advertentie.

ALZOO den Hoogen Raad van Justitie te Batavia, aan den Griffier van gemelden Rade *Pieter van Hoek*, als gekwalificeerd zijnde om loco den Sekwester en Curator van insolvente boedels, den boedel van wijlen *Benedictus Philibertus Titus*, te benificeren ten behoeve der *ad opus jus habentium*, heeft verleend citatie bij edicte *ad valius curiae*, op en de jegens alle bekende en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten lasten van den voorschreven boedel vermenen te hebben.

Zoo is het dat ik *Willem Anthonij van den Heuvel*, eerste gezworen Exploiteur van welmelden Hoogen Raad, bij dezen dagvare alle bekende en onbekenden, die eenig regt, actie of pretentie ten lasten van den boedel en nalatenschap van voornoemden *Benedictus Philibertus Titus*, vermenen te hebben, op Woensdag den 22sten October aanstaande, des morgens ten half acht uren, ter zitting van den Hoogen Raad te compareren, dan wel gemachtigden te zenden, ten einde het eerste default te purgeren, voorts nog hunne actien te institueren en te funderen op poene, dat alle defaillantten die ten voorschreven dage en plaatse niet compareren nochte gemachtigden zenden, verstoken zullen zijn van hun regt en de actie.

Aldus gedaan en gepubliceerd, BATAVIA, den 25sten September 1817.

Door mij,

W. A. VAN DEN HEUVEL,
E. g. Expl.

Advertentie.

Op Dingsdag den 7 October 1817.

ZAL door vendumeesteren, ten overstaan van eene Commissie uit den Hoogen Raad van Justitie alhier, voor het Kantoor van den Sequester van welmelden Hoogen Rade, des morgens ten 9 uren verkooping worden gehouden, bij welke

[Zie verder het Bijvoegsel.]

ZATURDAG, den 4den OCTOBER, 1817.

[vervolg der courtant.

ge van executie achterhaalde vaste en losse goederen; als:

1. Zeker erf, en een gedeelte uit een meerder partij, bebouwd met een nieuw steenen Woonhuis, Kombuis, verscheide slaven-vertrekken, paardenstal en wagenhuis, alles met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort Rotterdam, in het Oosterveld het 16 deel van het blok L. sub No. 111, 112 en 113, belend ten noorden met den Heerenweg langs de Angioische-vaart, ten zuiden met C. E. Abrahams, ten westen met de gedempte Jan Wijnands-gracht, en ten oosten met het restant van C. E. Abrahams en J. Wolff.

2. Zeker erf, bebouwd met vijf steenen pedakken, staande en gelegen buiten deze Stadspoort diest, in het Westerveld het 4 deel van het blok O. sub No. 23, 24, 25, 26 en 27, letter B. belend ten zuiden met de doerhijding uit de Rivier crocot en de Bacharachts-gracht, ten noorden met Lie Kongtiang, ten oosten met den boedel van J. F. Heim, en ten westen met den Heerenweg langs de Areeks-gracht.

3. Zeker erf, bebouwd met een steenen pedak, met pannen gedekt, staande en gelegen buiten deze Stadspoort diest, in de Chinese Kampong, of in het Westerveld het 4 deel van het blok M. sub No. 6 letter A. belend ten noord-oosten met de barm langs de Grootte-rivier, ten zuid-westen met Oetj Tjanio, ten zuid-oosten met dezen boedel, en ten noord-westen met Kapitein Toto Amar.

4. Zeker stuk tuinland, zijnde een gedeelte uit een meerder partij, gelegen ruim een half uur gaans oostwaards buiten deze stad, aan de noord-w. zijde van den heerenweg, van het Fort Wilgenburg na de Chinese-graven, of in het Oosterveld het 23ste deel van het blok L. sub No. 35, belend ten zuid-oosten met den heerenweg van het Fort Wilgenburg naar de Chinese-graven, ten noord-westen met Ramelan, ten noord-oosten met het meerder gedeelte van Camien, en ten zuid-westen met het restant van Sariep Alotij.

Voorts zoo als de gemelde vastigheden ter plaatse voorz. gelegen en toebehorende zijn, 1 aan N. C. Löffs Martheze, 2 aan Tin Soebi, 3 aan Ong Kioko, en 4 aan den boedel van wijlen P. Rijffing.

Is er daarom iemand die vermeenen mogte op de gedachte percelen eenig recht, actie of pretentie te hebben, hetzij van legaal of speciaal hipoteek, dan wel tot eenige servituten of bezwaarnissen en uit dien hoofde, tegen dezen verkoop zich zoude willen opstellen, die wel en make het mij ondergeteekende bekend.

Die gading hebben om de voorschreven vastigheden te koopen, die, en ten dage, uure en plaatse voorschreven, en behoren de conditien en doen hun profijt.

Aldus gedaan en gepubliceerd na voorgaande klokke geslag, van de pui van het Raadhuis te Batavia, op Zaterdag den 20sten September 1817.

Bij mij,

W. A. VAN DEN HEUVEL,
Deurwaarder en Gezworen Exploiteur van den Hoogen Raad van Justitie.

Vendu Advertisfementen.

Door Vendu-meesters zullen de volgende Venduties worden gehouden, als:

Op Maandag, den 6den Oct. 1817.

VOOR het negotie-huis van Mr. James Ainslie, staande op de Jonkerstraat bij het Vierkant, van blaauwe en witte Bengaalsche lijvaten, gram teer, enz.

Op Dingsdag, den 7den Oct. 1817.

VOOR het kantoor van den Sekwester van den Hoogen Raad van Justitie, en ten overstaan van eene kommissie uit

welmelden Hoogen Rade, des morgens ten 9 uren verkooping worden gehouden, bij wege van executie achterhaalde vaste en losse goederen, vide edictale citatie van meermelden Hoogen Rade, welke bereids in de Courant No. 37 en op heden aan het publiek is bekend gemaakt.

Op Woensdag, den 8sten Oct. 1817.

VOOR het negotie-huis van Jan Veltjens, staande op de Voorrei, van lijvaten, lakens, witte touw-werken, glas-werken, madera wijn, azijn, en diverse goederen meer.

Op Donderdag, den 9den Oct. 1817.

Bij H. van der Hoeven, op de hoek van de Koe-straat, van juweelen, goud- en zilver-werken, en eenige negotie goederen.

Op Vrijdag, den 10den Oct. 1817.

VOOR het sterfhuys van wijlen C. Eekhout, staande aan de oostzijde van de Tiggers-gracht, van wagens, paarden, juweelen, goud- en zilver-werken, slaven, en verdere meubilaire goederen, zullende daags te voren toondag gehouden worden van 9 tot 12 uren.

Advertentie.

OP den 16den October, zullen voor het negotie-huis van J. van Reenen en Co. per vendutie worden verkocht, eenige goederen den boedel van wijlen den heer W. H. van 'tfeldijk toebehoorende, waaronder eene kwantiteit van c. c. 145 pikols goede koffij, 10 leggers arak 1ste foort, &c.

Advertisfement.

ON the 16th October, will be sold at the Premises of Messrs J. van Reenen & Co., a quantity of good COFFEE and 10 Leagers ARRACK, 1st sort.

Getrouwd,
F. H. BARKMEIJER.
2de Lt. kw. m. van het 20 Bat.
met
A. C. VAN RANZOW.

SOURABAIJA, den 7den Sept. 1817.

Getrouwd,
H. W. GESELSCHAP,
en
M. C. W. L. HOLMBERG DE BECKFELT.
SAMARANG, den 31sten Augustus 1817.

HEDEN beviel, voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, Cornelia Maria D'Albo, echtgenote van

A. F. VAN DEN BERG.
BATAVIA, den 29sten Sept. 1817.

Den 1den Augustus J. A. verloorste mijne huisvrouw Renetta Hendrika Cordes, zeer ontijdig van een dood kind.

Den 7den dezer overleed mijne dochter Geertruida Cornelia, na eene ziekte van weinige dagen in den jeugdigen ouderdom van 9 maanden en 16 dagen.

Den 20sten, stierf ook mijne huisvrouw, na eene ziekte van 28 dagen, in den ouderdom van ruim 26 jaar. Naauwlijks 18 maanden waren wij door het huwelijk vereenigd.

Ieder zal gevoelen wat ik verloren heb, vrienden en bekenden zullen in mijn lot deel nemen.

J. KRUSEMANN,

TELOK BETONG, op het Eiland Sumatra, den 23sten Sept. 1817.

HEDEN overleed alhier, in den ouderdom van 30 jaren en 11 maanden, de heer Hermanus Fredrikus Boode, 2de luitenant bij het 25ste bataillon infanterie.

Fl. L. J. GERTSEN,
Executeur.

RAAF, kapt.

RICKERS, kapt.

Kommissarissen,

BATAVIA, den 26 Sept. 1817.

HEDEN overleed na eene ziekte van slechts weinige dagen, mijnen vader den heer Cornelis Eekhout, in den ouderdom van bijna 72 jaren, zijne vrienden en bekenden, zullen het gemis van eenen bereidvaardigen gastvrijen vriend allezius beklagen, terwijl ik en mijne familie eenen zorgvuldigen tederlievenden vader betreuren.

J. C. M. WASBEEK EEKHOUT.

BATAVIA, 28sten Sept. 1817.

HEDEN is alhier overleden mijne geliefde huisvrouw Jannetje Bakker, in den ouderdom van bijna 39 jaren, de schijnbare staat harer ziekte welke drie weken heeft geduurd, vleiide mij mijne echtverbintenis van ruim 13 jaren met haar onafgebroken te zien voortlopen; dan onverwachts des namiddags ten half twee uren, deed de dood ons scheiden. Betreurende in haar het verlies van eene waarde echtgenote en zorgvuldige moeder over het mij nagelaten kind, honde ik mij verzekerd, dat allen die haar gekend hebben, gaarne in deze mijne droefheid zullen deelnemen.

BATAVIA, den 28sten Sept. 1817.

H. VAN DER HOEVE.

HEDEN overleed in den ouderdom van 36 jaren en 11 maanden, mijnen geliefden echtgenoot François Wilhelm Hartingh, oud luitenant colonel in Holland-schen dienst. Alle die hem gekend hebben, zullen zeker deel nemen in dit mijn groot verlies.

JACOBA HELENA HARTINGH,
gebr. BETH.

BATAVIA, den 2den Oct. 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen of verschuldigt zijn, aan den inboedel van wijlen den heer Steger, in leven kapitein in het bataillon infanterie van linie No. 25, zullen zich uiterlijk voor ultimo November, adresseren bij de ondergeteekenden Executeuren in gemelde boedel.

C. FISSEK, kapt. plaats majoor
KOELMAN, 1ste luit. fung. adj.
SOURABAIJA, den 13den Sept. 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretenderen hebben van, of verschuldigt zijn aan den boedel van wijlen den heer Z. van Hek, gelieven daarvan opgaven te doen, binnen den tijd van twee maanden gerekend van heden, aan deszelfs Weduwe en Executrice

B. VAN HEK,

geb. GREEPMAN.

SOURABAIJA, den 15 Sept. 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die gelden verschuldigd zijn, of iets te vorderen hebben, van den heer oud Chirurgijn Majoor Blanker, worden verzocht betaling en opgaven te doen voor den 30 September, aan den heer A. F. Sem, Officier van gezondheid, in Z. M. hospitaal te Weltevreden, als zijn gemagtigde.

C. BLANKER,

Oud Chir. Majoor.

WELTEVREDEN, den 16 Sept. 1817.

Berigt.

DE ondergeteekende voornemens zijnde te repatriëren, verzoekt alle degenen die iets mogten hebben te vorderen van of verschuldigd zijn aan hem, daarvan aangave of betaling te doen voor ult. Octob. aanstaande ten zijnen huize op de Tiggers-gracht, zoo ook verzoekt hij diegenen voor wien hij als borg mogt staan, zich binnen dien tijd van anderen te voorzien, gevende hiermede kennis aan de belanghebbenden, dat hij de

zoodanige of door hemzelf of door wijlen
zijnen broeder de heer *A. Barends*, ge-
pasceerde borgtogten na verloop dezer be-
paalden tijd, zal houden voor vernietigd.

J. BARENDs.

BATAVIA, 18 Sept. 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te pretend-
en hebben, of verschuldigt zijn aan den
boedel van wijlen den overledene luite-
nant *Geraerds*, van het bataillon infanterie
No. 25, zullen zich uiterlijk vervoegen
voor ultimo November bij de Executeuren
in gemelden boedel.

A. BRUIN, 1ste luitenant.

M. CHILLAERTS, 1ste luit.

WELTEVREDEN, den 24sten Sept. 1817.

Advertentie.

ALLE degenen welke iets te pretende-
ren hebben ofte schuldig zijn, aan
den boedel van wijlen den heer *Cornelis
Eeckhout*, gelieven daarvan aangaven te
doen, binnen den tijd van zes weken van
heden af gerekend, aan eenen der onder-
getekende Executeuren.

J. C. M. WASBEEK ECKHOUT,

G. H. DE WITT,

C. LIJNIS.

BATAVIA, den 30 September 1817.

Advertentie.

ALLE degenen die iets te vorderen
hebben of wel schuldig zijn, aan
den boedel van wijlen den heer *H. F.
Boode*, 2de luitenant bij het 25ste bataillon
infanterie gelieven daarvan opgaven te
doen, binnen den tijd van zes weken, ge-
rekend van heden, aan ons ondergeteeken-
den.

Fl. L. J. GERTSEN,
Exécuteur.

RAAF, kapt.

RICKERS, kapt.

Kommissarissen.

BATAVIA, den 1sten Octr. 1817.

Te koop.

EEN HUIS, gelegen bij Weltevreden, —
nadere informatie dien aangaande
te bevragen bij den Heer *Hubbard*, ten
kantoor van de Heeren *Skelton & Co.*

To be Sold,

A HOUSE, situated at Weltevreden, —
apply to Mr. *Hubbard*, at Messrs.
Skelton & Co.'s Office.

Advertentie.

IN het negotie-huis van van *Rijck* en
Prediger, is te bekomen, eene ver-
zameling van in Nederland nieuw uit-
gekome ne boekwerken, kaarten en pla-
ten, waar onder uitmunten. Boscha, ge-
schiedenis der omwenteling in Nederland.
Nieuwe Nederlandsche jaarboeken. Schets
der gevolgen van den invloed der Fran-
schen op Nederland sedert 1795. Veld-
togten van Buonaparte. Gedenkschriften
van *Ch. M. Taillierand de Perigord*.
Levens geschiedenis van *Arthur Wel-
lesley, Hertog van Wellington*. Van der
Willigen, beschrijving van Parijs in de
19de eeuw. Reis door Holland in
1807-12. Reis door België in 1814.
Helmers, de Hollandsche Natie, met de
veranderingen en bijvoegfels, welke onder
het dwangjuk der Franche heerschappij
niet mogten gesteld worden. De geheim-
men van het magnetismus ontmaskerd.
Zee journaal voor schippers en stuurlie-
den. Lading lijst voor dito. Almanak
voor dito voor 1818. Konijnenberg na-
tionaal gedenkboek der Nederlandsche U-
nie. Van *Kampen*, staat en aardrijks-
kundige beschrijving van het Koninkrijk
der Nederlanden. Leven van den Maar-
schalk *Neij*. De heeren van *Polanen*,
Engelhard, van den *Bosch*, en *Campa-
gne* over Java. Welgelykende Pour-
traiten van de Koninklike familie en an-
dere doorluchtige personen. Kaarten van

Nederland en Java. Historische platen
en caricaturen &c. Voorts moderne in Ne-
derland en China gemaakte zilverwerken,
zeer oude eerste kwaliteiten rhymsche
wijnen, en andere goederen meer, volgens
prijs courant, ten hunnen kantore te zien.
BATAVIA, den 27sten September 1817.

Advertentie.

BIJ *J. Westermann*, zijn te bekomen
de volgende artikelen pas aangebragt
per het schip *BULMER*, als: hammen,
pijnappelkazen, tongen, boter in
vaatjes, port wijn, claret, kersen-brande-
wijn, rum, zwaar bier op bottels, chit-
zen, mans-schoenen, zijde katoene mans
en dames kousen, moeselines, doerjassen,
lakens, flanel, schrijfgereedschappen, ijzer-
werken, tuigen, &c. &c.

Advertentie.

BIJ *GROENEWALD & Comp.* is te be-
komen bordeaux wijn op vaten,
dito op bottels bij douzijnen, claret in kistjes
van twee en een half douzijn, als mede
vers aangebragte Hollandsche boter in
achtste en zestiende vaatjes.

Advertisement.

Just landed from the British ship *BUL-
MER*, and on shore for Sale, at
Messrs. *RUTTER & Co.*

A CHOICE assortment of printed Cot-
tons—Sheeting and Shirting Cloth
—Muslins and Ladies' Dresses—English
Broad Cloth—English and Swedish Iron,
Steel and Nails—Glass-Ware of the gra-
tered variety—Cutlery and Plated-Ware—
Pig and Sheet Lead—Silver-Plate—Prus-
sian Blue—Verdigrease—Camblets—Pia-
no-Fortes, made by a most celebrated maker
—Barouchett—Phaeton—Clocks—Hams
and Cheese—Sallad Oil—Carpeting—Hats
—Carriage Lace—and

A gold CHRONOMETER, made by a
celebrated maker in London, to be sold
for 300 Dollars.

Advertentie.

BIJ *Aart de Jong*, in het Logement
op Jaccatra, is te bekomen beste En-
gelsche claret, tegen kontante betaling.

Advertentie.

BIJ *Jan Piet* op de Moorsche-pasfer,
zijn voor kontante betaling te beko-
men aller-beste SIGAAREN, pas aan-
gebragt van Bengalen.

Advertentie.

BIJ *C. Brauns*, in de binnen Nieuw-
poort-straat No. 9, is voor kontante
betaling te bekomen, zeer goed HOL-
LANDSCH BIER, op vaten.

Advertentie.

BIJ *Aron Levie*, op de Voorrei zijn
voor kontante betaling te bekomen;
vers aangebragte komijnde kazen in lood,
gerookte zalm in blik, roode medoc-wijn,
Fransche vruchten op brandewijn, keu-
kenzuuren, beste brandewijn; — Voorts
lakens en kasemier, chitsen in soorten,
fijne doeken, thee in soorten.

Advertentie.

H. Specht, presenteerd uit de hand te
koop, een wel gedresfeerd span
van vieren, zwarte Bimafche paarden.

Bekendmaking.

J. F. Leps, jr. heeft zijn negotie-
huis verplaatst van de Voorrei in
de binnen Nieuwpoort-straat, No. 6.
BATAVIA, 3 October 1817.

Advertentie.

BIJ *J. F. Leps, jr.* in de binnen
Nieuwpoort-straat, No. 6, is te

bekomen nu eerst aangebragte extra beste
ingelegde Zalm à 2 sp. mat. per vaatje.

Bekendmaking.

DE ondergeteekende heeft zijn kantoor
verplaatst uit de buiten Nieuwpoort-
straat op Jaccatra, aan het einde der oost-
zijde.

F. E. TURR,

Advoc. en Procureur.

Advertentie.

DE heer *Francis Cookson*, infor-
meert het publiek en zijne vrienden,
dat hij met den heer *Edward Cook* in
compagnieschap getreden is, en zal be-
ginnen met den 1sten October aanstaande,
onder de firma van *Cookson en Cook*.

Advertisement.

MR. *F. Cookson*, begs leave to inform
his friends and the public, that he
has admitted Mr. *E. Cook*, as a Partner
in his transactions, and the business will
from the 1st of October next, be carried
on under the Firm of Messrs. *Cookson and
Cook*.

SAMARANG, 6th Sept. 1817.

Vracht naar Holland,

MET het Engelsch schip *BULMER*.
groot. 456 tonnen, voornemens
zijnde binnen weinige dagen naar de oost-
te vertrekken, gereed zijnde goederen aan-
tenemen van elke haven op Java, voor
London, Amsterdam of Rotterdam, adres
bij de heeren *Rutter en Co.*

Freight for Holland.

THE fine British ship *BULMER*, of
456 Tons, proceeds to the East-
ward in a few days, and will take goods
on Freight at any port in Java, deliver-
able either at London, Amsterdam or
Rotterdam, for particular address to
Messrs. *Rutter & Co.*

Te Bevrachten.

HET Engelsch schip the *PRINCE RE-
GENT*, kapt. *J. White*, groo-
527 tonnen, welgekoperd en met 10 karon-
nades van 18 ponden voorzien, voor
zoodanige expeditie als zal worden ver-
langd; die daartoe genegen is adresser
zich ten kantoor van *J. van Reenen &
Co.*

LIEFHETTERIJ-TOONEEL.

DE *Die* heeft de eer ter kenniss-
van de inteekeparen te brengen, dat
vele bewijzen van toegang vermist ge-
raakt zijnde, de noodzakelijkheid is ontwa-
ren om geheel nieuwe afgegeven, en dat te
dien einde zal worden gevaceerd in h
lokaal van den Schouwburg, van Maande-
den 6den dezer, tot en met Zaterdag daa-
aan volgende, alle dagen van 's morge-
8 tot 12 uren, alwaar dezelve tegen bet-
ling der verschuldigde contributie pen-
ningen kunnen worden afgehaald.

Alle diegenen welke binnen den h
boven bepaalden tijd zich niet adresser-
zullen beschouwd worden als aan de voo-
during hunner verdere inteekening te h
ben gerenuncieerd.

De Directie voornoemd

ROMSWINCKEL,

F. H. SMULDERS,

GEDRUKT TE BATAVIA, OP
's Lands Drukkerij.